

**STERK en samen - BUITEN en BETER - GEZOND en WEL
ZICHTBAAR en TOEGANKELIJK - VEEL en VAARDIG**

BOSCH

SPORTAKKOORD

1 FEBRUARI 2020

INLEIDING

VAN NATIONAAL NAAR LOKAAL SPORTAKKOORD

In de zomer van 2018 werd het Nationaal Sportakkoord gesloten. In Scheveningen zetten de minister van Sport en vertegenwoordigers van NOC*NSF en de sportbonden, organisaties van gemeenten en provincies en tal van maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven hun handtekening onder een ambitieus plan. Samen willen zij de sport versterken en de maatschappelijke kracht van sport optimaal benutten. Dat lukt alleen als daar lokaal uitvoering aan wordt gegeven. Daarom wordt in het verlengde van het landelijke akkoord momenteel overal in Nederland ook gewerkt aan lokale sportakkoorden.

SPORTAKKOORD EN ACTIELIJST

Ook in 's-Hertogenbosch zijn we hiermee aan de slag gegaan. Sportaanbieders, maatschappelijke instellingen en gemeente zijn in de afgelopen maanden rond de tafel gegaan om ambities en uitdagingen te bespreken en concrete ideeën uit te wisselen. Het resultaat hiervan hebben we neergelegd in twee documenten. Voor u ligt ons lokale sportakkoord. Hierin formuleren wij onze gezamenlijke ambities op het gebied van sport en bewegen in 's-Hertogenbosch. In een bijlage zetten wij op een rijtje met welke nieuwe initiatieven en vormen van samenwerking wij praktisch invulling willen geven aan het sportakkoord.

EXTRA IMPULS

's-Hertogenbosch scoort goed op het gebied van sport. Er is een ruim sportaanbod met veel actieve clubs en er zijn goede voorzieningen. De sportdeelname in georganiseerd verband is bovengemiddeld. In verschillende takken van sport doen we mee op het hoogste niveau. De gemeentelijke inspanningen voor sport mogen er ook zijn. De uitgaven per hoofd van de bevolking liggen ruim boven het landelijk gemiddelde. Toch is er geen reden om tevreden achterover te leunen. Want bijna de helft van de bevolking doet *niet* wekelijks aan sport en het kan altijd nog beter. Gelet op de belangrijke functies die sport kan vervullen voor het individu en voor de samenleving willen we de lat daarom graag nog wat hoger leggen.

GEMEENSCHAPPELIJKE AMBITIES

De ambities die wij hebben geformuleerd sluiten aan bij bestaand beleid van verschillende partners in het sportakkoord. Het sportakkoord verbindt de ambities van de verschillende organisaties die op enigerlei wijze actief (willen) zijn op het vlak van sport en bewegen. En het geeft door gemeenschappelijke ambities, door nieuwe initiatieven en vormen van samenwerking een extra impuls op het vlak van sport en bewegen.

OPEN EN DYNAMISCH

Ons sportakkoord heeft een open en dynamisch karakter. Bij de start scharen wij ons achter de geformuleerde ambities. Wij gaan ons inzetten om deze ambities te vertalen in concrete acties. Wij willen de komende tijd veel actiepunten realiseren, en zullen ook nieuwe actiepunten formuleren. Wij nodigen andere organisaties nadrukkelijk uit om de ambities uit dit sportakkoord ook te onderschrijven, aan te sluiten bij de nieuwe initiatieven en vormen van samenwerking, maar ook zelf nieuwe punten toe te voegen aan de actielijst.

Ons sportakkoord heeft geen einddatum. Zolang de ambities leven en er actiepunten zijn die wij willen en kunnen realiseren behoudt dit document zijn waarde.

AMBITIES

DETIEN AMBITIES

In het Nationaal Sportakkoord zijn zes brede clusters van ambities geformuleerd: inclusief sporten en bewegen, duurzame sportinfrastructuur, vitale aanbieders, positieve sportcultuur, van jongs af aan vaardig in bewegen en topsport die inspireert. Wij sluiten daar in 's-Hertogenbosch inhoudelijk op aan, maar hebben onze ambities onder andere noemers gevat. Vertrekkend vanuit vijf verschillende invalshoeken hebben wij dertien ambities geformuleerd. Deze zijn vaak nauw met elkaar verweven

VIJF INVALSHOeken

Onder de noemer 'Sterk en samen' scharen wij de ambities die te maken hebben met de versterking van de sport. Daarbij richten wij ons zowel op de organisatie als op de fysieke infrastructuur van de sport. 'Buiten en beter' zijn de ambities die betrekking hebben op de inrichting van de openbare ruimte en het milieu. 'Gezond en wel' verwijst naar belangrijke opvoedkundige en maatschappelijk aspecten van sport.

Onder de noemer 'Zichtbaar en toegankelijk' worden de ambities gebundeld die wij hebben om de sport open te stellen en te promoten, met name voor categorieën in de bevolking die achterblijven in sportdeelname. Bij 'Veel en vaardig' tenslotte gaat het over de ambities die wij koesteren om mensen meer en beter te laten sporten en bewegen.

STERK en samen

Wij streven in 's-Hertogenbosch naar een goed en gevarieerd sportaanbod. Sterke sportclubs, voldoende en kwalitatief goede sportfaciliteiten vormen daarvoor belangrijke voorwaarden, maar deze zijn nog niet in alle opzichten optimaal.

Zo hebben niet al onze sportclubs hun organisatie even goed op orde. Wij willen daar verbetering in brengen. Wij willen dat de sportclubs financieel gezond zijn en over voldoende en geschikt kader beschikken. Dat zij diversiteit in hun organisatie kennen en in hun aanbod inspelen op veranderende wensen in de samenleving, bijvoorbeeld door innovatie van het sportaanbod en introductie van flexibele vormen van lidmaatschap. Onder andere door samenwerking, kennisdeling en adequate ondersteuning willen wij dat bevorderen.

Ook sportaccommodaties moeten voldoen aan de eisen van de tijd. Wij streven naar kwaliteit en multifunctioneel gebruik. Voor de komende tijd hebben wij onder de noemer 'Sterk en samen' de volgende ambities geformuleerd.

1. **Kennisdeling en samenwerking om sport te versterken**

Wij gaan vaker kennis en ervaring delen en meer samenwerken. Bijvoorbeeld bij de organisatie van evenementen, ontwikkeling nieuw aanbod, opleiding vrijwilligers, bestuurlijke zaken, inkoop, administratie en financieel beheer.

2. **Versterking sportorganisaties**

Wij gaan meer aandacht geven aan het structureel versterken van sportorganisaties door aanbod en gebruik van allerlei vormen van deskundigheidsbevordering, met name bij werving en behoud van vrijwilligers. Wij gaan meer mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt en/of een geïsoleerde positie inzetten in de organisatie van de sport.

3. **Delen accommodaties en materialen**

Wij gaan meer gebruik maken van elkaars faciliteiten. Om de exploitatie te verbeteren en op kosten te besparen zullen wij waar mogelijk accommodaties, terreinen en materialen gaan delen.

4. **Meer kennisdeling en samenwerking sport, zorg en welzijn**

Wij gaan ervoor zorgen dat er meer kennis en ervaring wordt uitgewisseld en meer samenwerking gaat plaatsvinden tussen organisaties uit sport, zorg en welzijn.

BUITEN EN BETER

Wat eerder werd geschreven over de organisatie en fysieke infrastructuur van de Bossche sport geldt ook voor de openbare ruimte. Ook die vormt voor veel vormen van sport en bewegen een belangrijke randvoorwaarde. En ook daar zijn verbeterlagen wenselijk en mogelijk.

Wij willen een aantrekkelijk ingerichte openbare ruimte die zo is ingericht dat deze optimaal toegankelijk is voor (onze) sportbeoefening en uitnodigt tot bewegen.

De kwaliteit van onze omgeving wordt niet alleen bepaald door de inrichting ervan maar ook door de wijze waarop wij omgaan met ons leefmilieu. Verduurzaming is een maatschappelijke opgave waaraan ook de sport kan en moet bijdragen. Tegen die achtergrond hebben wij ook in die sfeer ambities geformuleerd.

5. **Openbare ruimte beweegvriendelijker**

Wij gaan ons inspannen om de openbare ruimte zo in te richten dat deze zoveel mogelijk toegankelijk en veilig is voor sportbeoefening, uitnodigt en prikkelt tot meer bewegen.

6. **Verduurzaming sportaccommodaties**

Wij gaan onze sportaccommodaties zoveel mogelijk verduurzamen. Waar mogelijk gaan wij in onze exploitatie energie besparen door slimme maatregelen en verstandige investeringen. Bij nieuwbouw, verbouw en exploitatie kiezen wij zoveel mogelijk voor energieneutrale en circulaire oplossingen. We gaan ook voor duurzamer vervoer en vergroening van accommodaties.

GEZOND EN WEL

Sport is meer dan een spelletje. Het heeft maatschappelijke aspecten die in de praktijk van alledag wel eens te weinig aandacht krijgen. Zo kan het klimaat waarin sport wordt aangeboden en beoefend soms nog wel wat positiever en gezonder. Daar willen wij verbetering in aanbrengen.

Wij vinden het belangrijk dat er in een sociaal veilige en gezonde omgeving wordt gesport, een omgeving waarin aandacht is voor gedrag en leefstijl. Wij willen dat de training en begeleiding van sporters niet alleen sporttechnisch maar ook pedagogisch verantwoord plaatsvindt. Grensoverschrijdend gedrag, in welke zin dan ook, willen wij voorkomen. Waar het toch plaatsvindt willen wij het adequaat aanpakken.

Onder de noemer 'Gezond en wel' hebben wij voor de komende tijd de volgende ambities geformuleerd.

7. Positiever sportklimaat

Wij gaan ons inzetten om de sfeer in de sport te verbeteren en een omgeving te stimuleren waar iedereen zich prettig en veilig voelt.. Dat doen wij onder meer door de pedagogische kwaliteit van coaches en trainers te vergroten en voorbeeldgedrag op en rond de sport te stimuleren.

8. Extra aandacht voor gezonde leefstijl in sportomgeving

Wij gaan meer aandacht schenken aan gezonde voeding en verantwoord alcoholgebruik in sportkantines. Wij gaan een gezonde leefstijl promoten en wij, gaan onze sportcomplexen rook- en drugsvrij maken.

ZICHTBAAR en TOEGANKELIJK

Sport is goed voor gezondheid en welzijn. Het brengt mensen in beweging en bij elkaar. Naast sterkere spieren, een betere conditie en een gezonder gewicht biedt sportbeoefening ook mogelijkheden voor ontmoeting, ontspanning, zelfontplooiing en sociale identificatie. De sport vormt een belangrijke voedingsbodem voor de verwerving en ontwikkeling van sociaal kapitaal. In en rond de sport worden veel sociale contacten opgedaan en allerlei nuttige kennis en vaardigheden ontwikkeld.

Wij willen dat de sport in 's-Hertogenbosch openstaat voor zoveel mogelijk mensen. Dat drempels worden geslecht waardoor iedereen, ongeacht leeftijd, geslacht, herkomst, fysieke of mentale gesteldheid, seksuele voorkeur of financiële draagkracht zich welkom voelt en in staat is om een leven lang plezier te beleven aan sport en bewegen.

Om zoveel mogelijk mensen te kunnen bereiken dient het aanbod aan sport en bewegen zichtbaar en laagdrempelig te zijn. Nieuwe arrangementen en communicatiemiddelen kunnen daaraan bijdragen.

9. Speciale aandacht voor speciale doelgroepen

Wij gaan bevorderen dat specifieke doelgroepen, zoals mensen met een beperking, ouderen, mensen met een migratieachtergrond, vluchtelingen en asielzoekers, psychiatrische patiënten, eenzame mensen en kwetsbare jongeren meer gaan sporten en bewegen. Dat doen wij onder andere door de sport toegankelijker te maken, meer maatjessport te organiseren, bestaand aanbod voor sport en bewegen te verbreden of specifiek laagdrempelig aanbod te realiseren en te promoten.

10. Toegankelijkheid sport voor minder draagkrachtigen vergroten

Wij gaan ons inspannen om meer mensen met een smalle beurs in staat te stellen om deel te nemen aan sport en bewegen. Dat doen wij door specifiek aanbod te realiseren en bestaande financiële regelingen voor minder draagkrachtigen te promoten onder doelgroepen en sportaanbieders.

11. Nieuwe instrumenten en communicatiemiddelen voor promotie sport en bewegen

Wij gaan sport en beweging extra stimuleren door nieuwe instrumenten te introduceren, en door nieuwe vormen van communicatie te benutten voor promotie van het sportaanbod.

VEEL EN VAARDIG

Iets meer dan de helft van alle Bosschenaren doet wekelijks aan sport. Dat wil zeggen dat heel veel mensen minder vaak in beweging komen. Gegeven de positieve bijdragen die sport en beweging kunnen bieden aan individu en samenleving vinden we het belangrijk om meer mensen met meer regelmaat in beweging en aan het sporten te krijgen. Door aantrekkelijke nieuwe activiteiten op te zetten en het bestaande aanbod te versterken en te verbreden willen wij de mogelijkheden voor sportdeelname vergroten.

Wij willen niet alleen oog hebben voor de kwantiteit maar ook voor de kwaliteit van het bewegen. In onze moderne samenleving hebben wij veel vormen van beweging uit het dagelijks leven verbannen. Met name bij kinderen is vastgesteld dat de bewegingsvaardigheid afneemt. Daarover maken wij ons zorgen. Ook daar willen we wat aan doen.

12. Nieuwe sportactiviteiten en -evenementen

Wij gaan sport en bewegen bevorderen door nieuwe sportactiviteiten en -evenementen te organiseren.

13. Kinderen meer en beter laten bewegen

Wij gaan kinderen meer laten bewegen en hun motorische ontwikkeling stimuleren. Dat bevorderen we bij het sporten, het spelen en het leren. We gaan de samenwerking tussen sport, kinderopvang en onderwijs versterken.

Aan De Slag

van ambities naar acties

De ambities in dit sportakkoord zijn breed en algemeen geformuleerd. Zij worden geconcretiseerd in een aantal actiepunten. Als partners in het sportakkoord delen wij de ambities, maar kunnen wij gegeven onze uiteenlopende mogelijkheden niet in alle gevallen (evenveel) bijdragen aan de realisatie ervan.

In de actielijst geven wij aan wie waarmee aan de slag gaat of wil gaan.

INSPANNINGSVERPLICHTING

Wij zullen ons inspannen om die actiepunten te realiseren, of daaraan bij te dragen. Met de ondertekening van het sportakkoord zijn we een inspanningsverplichting aangegaan.

MONITORING

Om ervoor te zorgen dat we niet blijven steken in goede voornemens zullen wij meewerken aan de monitoring van de verschillende actiepunten. Wij zullen desgevraagd informatie verstrekken over de voortgang van de acties die wij in het kader van het sportakkoord ondernemen. Deze informatie kan ingezet worden als promotie en om de vorderingen zichtbaar te maken.

STIMULANS

We richten onze promotie niet alleen op de partners van het Sportakkoord maar breder en hopen hiermee anderen te stimuleren om aan te sluiten bij het sportakkoord en daaraan ook weer extra actiepunten toe te voegen.

UITWISSELING ERVARING

Ten minste eenmaal per jaar zullen wij met alle partners bij elkaar komen om ervaringen uit te wisselen en eventueel ook nieuwe actiepunten te formuleren.

Het Bosch Sportakkoord is vastgesteld en getekend op 1 februari 2020 tijdens het 'S-PORTCAFÉ in De Gruyterfabriek.

Samenstelling en redactie: Fleur van de Laar en Jan Janssens (sportformateurs 's-Hertogenbosch)

Foto's: gemeente 's-Hertogenbosch

Vormgeving: Mariska Offerman (Mikka-Art)